

Landslaget for kirkegårdskultur. Landsmøde 1978.

Af kirkegårdsinspektør Arne Falmer-Nielsen, København

Jeg havde fornøjelsen at deltage i Landslagets møde som repræsentant for Foreningen for kirkegårdskultur i Danmark.

Mødet blev afholdt i dagene den 19 - 21. juni og mødestedet var i år Buskerud Folkehøjskole i nærheden af Kongsberg.

Lad det være sagt straks, at man fik en meget hjertelig og venlig modtagelse af de norske deltagere.

Foruden repræsentanter fra de danske foreninger var der også deltagere fra Sverige og Finland.

Folkehøjskolen er beliggende i et meget smukt »norsk landskab«, og selv om der var langt til spiritusforsyningerne opvejede den kulturelle og harmoniske ånd, der beherskede selskabet, så langt dette.

Programmet var lagt meget fast og blev overholdt punktligt og målbevist.

Det gennemgående emne for årsmødet i 1978 gik med foredrag og diskussion om de norske kirkegårdes ledelse og administration.

Foredragene, der holdt sig til temaet kirkegårdsadministration, havde som indledere kirkeverge Edm. Karde, Narvik, byrådschef Ole H. Fisknes, Oslo, biskop Georg Hille, Hamar.

Foredragene var meget sagligt tilrettelagt, og ved den påfølgende diskussion kom mange saglige indlæg.

Landslaget for kirkegårdskultur havde nedsat et udvalg, der den 11. maj 1977 havde sendt en udredning og forslag til det kgl. kirke - og undervisningsdepartement. Udvalgets opgave havde været:

1. At registrere hvordan administration driftsforholdene er rundt om i landet.
2. Udvalget skal bringe på det rene, hvordan kirkegårde skal administreres og drives i forhold til gældende lovgivning.
3. Udvalget skal pege på de ændringer, som eventuelt kan tænkes på baggrund af de foreliggende oplysninger.

Ved en spørgeundersøgelse til landets menighedsråd indsamlede man et materiale vedrørende kirkegårdens administration og driftsforhold. Den centrale leder for de fleste kirkegårde er kirkevergen, der vælges for valgperioden, ofte ansættes han i

Kongsbergs nye krematorie på Grumsrud (Foto: A. Falmer-Nielsen 1978)

deltidsstilling eller i kombination med en anden kirkelig eller kommunal stilling. Den valgte kirkeverge får normalt ingen fast løn, men et mindre årligt honorar til

Kongsbergs nye skovkirkegård på Grumsrud (Foto: A. Falmer-Nielsen 1978)

dækning for løbende udgifter. Det er kun i de større byer med kommunal forvaltning, man ansætter lønnede kirkeverger i heldagsstillinger og ofte kombineret sammen med kommunalgartner eller andre stillinger.

Disse personer er de eneste, som har fået undervisning i planlægning, anlæg og vedligeholdelse af kirkegårde.

Det påhviler menighedsrådet at ansætte en graver, der kan have flere kirkegårde under sig, eller han kan ansættes på deltidsarbejde.

En del gravere i deltidsstillinger har extrafortjeneste ved salg af gravsten og vedligeholdelse af gravsteder, hvilket udvalget finder uheldigt.

Udvalgets forslag til ændringer i de bestående forhold går blandt andet ind for at: Der oprettes stilling som kirkegårdskonsulent i hvert bispedømme.

Der oprettes fællesråd i alle kommuner med mere end et menighedsråd.

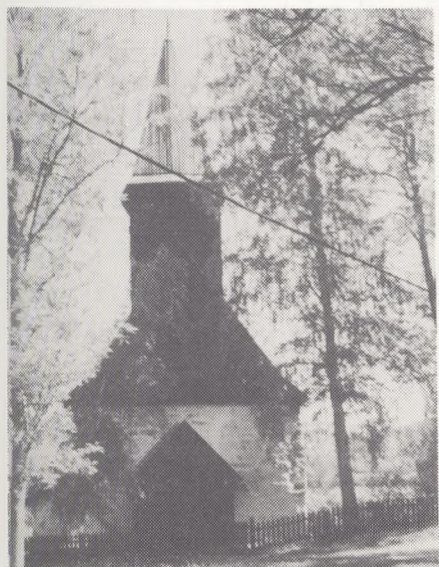
Der oprettes stillinger som kirkeverge, kommunalt eller interkommunalt, i fuld stilling eller deltidsstilling afhængig af de stedlige forhold, således at der findes lønnede kirkeverger i alle kommuner.

Ved ansættelse af graver skal stillingen eventuelt kombineres med anden kirkelig eller kommunal stilling, og lønnen fastsættes efter offentligt regulativ.

Som man kan se, har man i Norge de samme problemer med kirkegårdenes daglige ledelse og administration, som man også kender ved vores hjemlige kyster.

På grund af stedets isolerede beliggenhed var der om aftenen god samling på deltagerne, hvilke gav rig anledning til megen hyggesnak ved kaffebordet.

Hvad der stadig for mig vil stå som en fantastisk oplevelse, var en aftenvandring til aftensang i Fiskum gamle kirke. Man vandrede i flok og følge ad de grønne stier

Fiskum gamle kirke.

(Foto: A. Falmer-Nielsen 1978)

Fiskum gamle kirkegård.

(Foto: A. Falmer-Nielsen 1978)

Gammelt dansk støbejernsmonument ved Fiskum gamle kirke (Foto: A. Falmer-Nielsen 1978)

gennem blomsterdækkede enge, medens den lyse nordiske midsommeraften og fuldmånen konkurrerede om belysningen, for tilsidst at slutte ved denne gamle kirke omkranset af en græsklædt kirkegård skrånende ned mod en sølvglitrende sø. Landsmødet sluttede med besigtigelse af Kongsbergs nye kirkegård og krematorie og selvfølgelig besøg i sølvgruberne og Christian d. IV.s kirke i Kongsberg. Såvel i minerne som på byens gamle kirkegård havde man rig lejlighed til at foretage et historisk tilbageblik til danskertiden i Norge, idet man pietetsfuldt havde bevaret gravstenene over danske slægter.